

ἀφίκετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μαΐου· διότι τῇ 12 τοῦ μηνὸς τούτου, τοῦ 1456, ἀναφέρεται ὅτι «ἐπεσκέφθη τὸ Βατοπεδίον ὁ πατριάρχης Γεννάδιος τὸ ἐσπέρας τοῦ σαββάτου τῆς Πεντηκοστῆς»⁷⁰³, διαμείνας ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ καὶ μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου⁷⁰⁴. Ἀπελθὼν ἀκολούθως εἰς τὴν

σαν, ἄλλοι οὐχί. Καὶ ὁ πατριάρχης μίαν δεσποτικὴν ἐρωτὴν ἔκαμεν ἀφορισμὸν δικαίως, καὶ εἶπε, νὰ εἶναι συγκεχωρημένη· εἰ δὲ ψευδῶς, ἀφορισμένη ἀπὸ Θεοῦ· καὶ ἀπέθικεν ἀφορισμένη. Καὶ ἄνοιξαν, καὶ ἤϊραν τὴν ὦ τοῦ θαύματος· ἀκέραιον». Πρόσθεις τὰ παρὰ Μαλαξῶ γραφόμενα· «ἔκαμεν εἰς τὸν ὑψηλότετον πατριαρχικὸν θρόνον χρόνους πέντε καὶ μῆνας, καὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα σκάνδαλα ὑποῦ ἦσαν, ἐκάλεσε σύνοδον ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἀρχόντων καὶ πάντων τῶν χριστιανῶν, καὶ ἔκαμε παραίτησιν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἐπαρκαλέσαν αὐτὸν, καὶ οἱ κληρικοί, καὶ ὅλος ὁ λαὸς διὰ νὰ διαμείνῃ, ἀμὴ δὲν ἤθελῃσε τελείως νὰ τὸ ἀκούσῃ. Μόνον ἔγραψε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ εἰς τὸν κώδικα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ λαθῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ... ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Θεοῦ Προδρόμου, πλησίον εἰς τὰς Σέρβας» κλπ. Τῆς συκοφαντίας ταύτης ὡς αἰτίας τῆς παραιτήσεως τοῦ Γενναδίου μινῆσκεται καὶ ὁ Μαλαξῶς.

703. Σημειώσεις ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν ΤΚΗ' χειρογράφῳ χαρτίνῳ τεύχει τοῦ τμήματος τῶν ἱεροτελεστικῶν τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τοῦ Βατοπεδίου φερομένη ἐν τῷ προτελευταίῳ φύλλῳ· ἀλλὰ καὶ Θεόδωρος Ἀγαλλιανὸς ὁ δικαιόφυλαξ τῆς Μ. Ἐκκλησίας οὕτω γράφει, τιθεὶς πέρας εἰς τὸν κατάλογον αὐτοῦ: «Μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος ὁ Σχολάριος χρόνους δύο, καὶ παρητήσατο».

704. «Δὲν ἐπατριαρχευσεν δ' ἐπὶ ἔτη πέντε καὶ μῆνας πέντε ἢ ἕξ, καθὼς εἰς πάντας τοὺς πατριαρχικοὺς καταλόγους σημειοῦται, ἀλλὰ μόλις ἔτη τρία· καθότι τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1456, οὐχὶ πατριάρχης, ἀλλ' ἀπλοῦς μοναχὸς ὁ Γεννάδιος ἐξεμώνησεν εἰς ὑπογυῖον ἐν τῇ κατ' Ἀθῶνα μονῇ τοῦ Βατοπεδίου ἐπιτάξιον εἰς τὸν ἐκεῖσε ἀποθανόντα ἀνεμὸν αὐτοῦ Θεόδωρον τὸν Σομιανόν· ἐν ἔτει δὲ 1457—58 ἡσυχάζων ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μενουκίως συνέγραψε τὸ περὶ τῆς πρώτης τοῦ Θεοῦ λατρείας». Ταῦτα ὁ Κ. Σάβας ἐν προλεγεμένοις τοῦ Γ' τόμου τῆς Μεσαιωνικῆς αὐτοῦ Βιβλιοθήκης, σελ. κέ'—κστ', ἔνθα τίθησι τὴν ἐκλογὴν τοῦ Σχολαρίου ὡς πατριαρχοῦ ὀλίγον πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1454 μεταβάσεως τοῦ Πορθητοῦ εἰς Προδοῦν, καθὰ ἐξιστορεῖ ὁ μᾶλλον αὐτότατος τῶν τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει συμβαιρότων Μιχαὴλ ὁ Κριτόβουλος».

